

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget

Formålet med lovforslaget er at skabe et mere enkelt og overskueligt klagesystem på sundhedsområdet ved oprettelse af patientkontorer i de enkelte amtskommuner. Samtidig gennemføres med lovforslaget forenklinger ved klagesagsbehandlingen i Sundhedsvæsenets Patientklagenævn. Dette sker bl.a. ved indførelse af en absolut forældelsesfrist for sagernes indgivelse til behandling i nævnet, samt ved en ny bemyndigelse til ministeren, hvorefter ministeren blandt andet kan fastsætte nærmere regler om formandsafgørelser.

Lovforslaget udgør en del af de forslag om ændringer på klage- og erstatningsområdet samt om indførelse af et rapporteringssystem for utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet, som regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti opnåede enighed om den 31. januar 2003.

2. Baggrund

2.1. Klagesystemet på sundhedsområdet

Klagesystemet på sundhedsområdet består af en række forskellige klageordninger, og klagevejen afhænger især af, hvad der klages over. Klage over sundhedspersoners faglige virksomhed skal rettes til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, mens klager over personalets opførsel og service i øvrigt inden for sygehusvæsenet skal rettes til sygehusejerne. Klager over bl.a. service hos sundhedspersonale, der virker inden for den offentlige sygesikring, skal rettes til de overenskomstbaserede klageorganer. Klager over tvang i psykiatrien skal rettes til de lokale psykiatriske patientklagenævne, hvor der er ankeadgang til domstolene over afgørelser om frihedsberøvelse og ankeadgang til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn for så vidt angår afgørelser vedrørende tvangsbehandling og tvangsfiksering m.m. Anmeldelse af krav om erstat-

ning for behandlingsskader skal rettes til Patientforsikringen.

Selvom mange patienter kender eller bliver vejledt om de hver for sig gældende klageordninger, er det fundet hensigtsmæssigt at indføre en enstrengt indgang for klager m.v. på sundhedsområdet.

Det er imidlertid ikke fundet hensigtsmæssigt eller praktisk muligt at samle de nævnte klageordninger i et fælles system, bl.a. fordi de retter sig imod særdeles forskellige forhold, og fordi de er knyttet direkte til de respektive dele af sundhedsvæsenet, hvor ekspertise til afgørelse af klagerne er til stede, ligesom klagesagerne samtidig benyttes til kvalitetssikring af patientbehandlingen på de respektive områder.

Amtskommunerne oprettede efter regeringens økonomiaftale i 1997 med Amtsrådsforeningen fra 1. januar 1998 en patientvejlederordning. I en evaluering af ordningen foretaget af Amtsrådsforeningen i 2001 anføres, at det er amtskommunernes generelle erfaring, at patientvejlederfunktionen er særlig nyttig med henblik på at hjælpe borgerne/patienterne til at blive hørt og få en konkret og saglig behandling af og vejledning om oplevede problematikker.

På denne baggrund aftalte regeringen i økonomiaftalen for 2003 med Amtsrådsforeningen, at der i alle amtskommuner skal oprettes patientkontorer, hvortil klager m.v. over alle forhold, der vedrører patienters rettigheder og problemer inden for sundhedsvæsenet, kan indgives samtidig med, at vejledning og bistand kan gives til patienterne.

Regeringen har herefter med den enighed, der blev opnået i januar 2003 med førnævnte partier, ønsket patientkontorernes opgaver og funktion nærmere præciseret og lovreguleret, så de fremstår som et klart tilbud til styrkelse af patienternes rettigheder.

2.2. Sundhedsvæsenets Patientklagenævn

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn blev den 1. januar 1988 oprettet. Folketingets Ombudsmand foretog i 2001 en egen drift-undersøgelse af 60 sager fra Patientklagenævnet. Ombudsmanden udtalte i den forbindelse, at Patientklagenævnets administration er